

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи

 Г.В. Даниліна

«31» 08 2022 р.

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

з навчальної дисципліни

«Макроекономіка»
(назва навчальної дисципліни)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр та назва галузі знань)

спеціальності 073 «Менеджмент»
(шифр та назва спеціальності)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання за спеціальністю 073 «Менеджмент»
(шифр та назва спеціальності)

з навчальної дисципліни «Макроекономіка»
(назва навчальної дисципліни)

Відокремленого структурного підрозділу «Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету». – Кривий Ріг, 2022. – 10 с.

Укладач: викладач, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Смирнова Надія Вікторівна
(посада, наук. ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

Методичні вказівки до виконання самостійної роботи обговорено на засіданні кафедри/циклової комісії менеджменту та логістики
(назва кафедри/циклової комісії)

Протокол № 1
від «20» 08 2022 р.

Завідувач кафедри/

Голова циклової комісії

Смирнова Н.В.
(підпис) (П.І.Б.)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач

навчально-методичного кабінету

Кольчак М.М.
(підпис) (П.І.Б.)

«30» 08 2022 р.

1. Пояснювальна записка

Матеріальні потреби людей безмежні, а ресурси обмежені. Предмети споживання слугують для задоволення особистих потреб. Матеріальні потреби мають також підприємства і установи. Підприємствам потрібні виробничі будівлі та споруди, устаткування і т.п., що дають змогу реалізувати їхні виробничі завдання. Державні установи потребують меблів для приміщень, комп'ютерів тощо.

Потреби в якомусь товарі або послугі можна задовольнити повністю. Однак інша річ, коли йдеться про задоволення потреб у товарах і послугах населення. Уявімо собі список потреб населення країни в автомобілях, відео, квартирах, не кажучи вже про такі предмети розкоші, як яхти або приватні літаки. Він буде вражаючим. І хоча в процесі розвитку цивілізації рівень задоволення потреб постійно зростає, із плином часу під впливом розвитку виробництва, реклами і телебачення потреби постійно примножуються. У своїй сукупності матеріальні потреби є необмеженими, або безмежними. Це означає, що цілком задовольнити їх неможливо.

Основна економічна проблема, яка постає перед окремими людьми, групами людей і суспільством загалом, полягає в тому, що виробничі ресурси обмежені.

Обмеженість ресурсів означає незбалансованість між відносно необмеженими потребами і відносно обмеженими засобами, що забезпечують задоволення цих потреб. Жодне суспільство не володіє достатніми ресурсами для виробництва такого обсягу товарів і послуг, якого бажають його члени.

Обмеженість зумовлює вибір. Якщо ми не можемо мати все, що бажаємо, нам доведеться вибрати те, чого потребуємо найбільше. Отже, і окрема особа, і суспільство мають безперервно здійснювати вибір стосовно того, як використовувати доступні для них обмежені ресурси.

Саме це визначає призначення національної економіки, ефективність функціонування якої є предметом навчальної дисципліни «Макроекономіка».

Дані методичні вказівки, розроблені для самостійного вивчення навчальної дисципліни «Макроекономіка» здобувачами вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент».

Методичні вказівки мають сприяти глибокому засвоєнню здобувачами вищої освіти положень і проблемних питань навчальної дисципліни «Макроекономіка», орієнтуючи на їх самостійне вивчення.

2. Загальні методичні вказівки

Самостійна робота з навчальної дисципліни «Макроекономіка» спрямована на розширення знань здобувачів вищої освіти стосовно проблемних питань щодо формування і розподілу обмежених ресурсів, формування економічного мислення, розширення світогляду.

Виконання вказаних у даних методичних вказівках завдань передбачає самостійне їх вивчення здобувачами вищої освіти, керуючись рекомендованими літературними джерелами.

3. Орієнтований тематичний план з тем, які винесені на самостійну роботу

№ розділу, теми	Назва розділу і теми	Кількість годин на самостійну роботу
1	2	7
5 семестр		
Розділ №1. «Вступ до макроекономіки»		
1.1	Макроекономіка як наука	8
1.2	Основні макроекономічні показники	4
	Всього за розділом №1	12
Розділ №2. «Національна економіка»		
2.1	Виробництво і розподіл національного доходу	4
2.2	Споживання та інвестиції	8
2.3	Економічне зростання	4
2.4	Гроші і валюта	8
2.5	Сукупні видатки та економічна рівновага	4
2.6	Сукупний попит і сукупна пропозиція	8
2.7	Економічні коливання. Безробіття	4
2.8	Інфляція та методи боротьби з нею	4
2.9	Монетарна політика	4
2.10	Фіскальна політика	4
	Всього за розділом №2	52
Розділ №3. «Зовнішньоекономічні відносини»		
3.1	Зовнішня торгівля та зовнішньоторгівельна політика	8
3.2	Відкрита економіка	2
	Всього за розділом №3	10
Всього за 5 семестр		74
Всього за навчальною дисципліною		74

4. Методичні вказівки до самостійної роботи

РОЗДІЛ №1. «ВСТУП ДО МАКРОЕКОНОМІКИ»

Тема №1.1. Макроекономіка як наука

(1. с. 8-21; 2. с. 9-48; 3. с. 6-15)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке матеріальна потреба?
2. Назвіть види обмежених ресурсів.
3. Що є факторами виробництва?
4. Як визначається ефективність використання ресурсів?
5. Чим є національна економіка?
6. Які виділяють галузі національної економіки?
7. Назвіть та надайте характеристику суб'єктам національної економіки.
8. Що таке економічна система?
9. Надайте характеристику типам економічних систем.
10. Що є об'єктом і предметом макроекономіки?
11. Надайте характеристику видам стабілізаційної політики.
12. Назвіть та розкрийте зміст функції макроекономіки.
13. Як відбувався еволюційний розвиток макроекономіки?
14. Як методи використовує макроекономіка?
15. Назвіть основні макроекономічні показники?
16. Яка суть філософії макроекономіки?
17. Розкрийте сутність моделі макроекономічного кругопотоку.

Тема №1.2. Основні макроекономічні показники

(1. с. 22-45; 2. с. 49-74; 3. с. 16-27)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке ВВП? Які види ВВП виділяють?
2. Яка методологія обчислення ВВП?
3. Назвіть та охарактеризуйте методи обчислення ВВП?
4. Які існують показники визначення обсягу національного виробництва?
5. Як обчислюється рівень зайнятості і безробіття?
6. Назвіть та охарактеризуйте види безробіття і зайнятості.
7. Якими показниками визначається рівень цін?
8. Як визначається інфлявання і дефлювання?

РОЗДІЛ №2. «НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА»

Тема №2.1. Виробництво і розподіл національного доходу
(2. с. 75-97; 3. с. 28-38)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке виробництво?
2. Назвіть фактори національного виробництва?
3. Що демонструє виробнича функція?
4. Які чинники визначають величину національного доходу?
5. Як відбувається функціональний розподіл національного доходу?
6. Яку залежність демонструє функція Коба-Дугласа?
7. Що таке особисті та використовувані доходи?
8. Як відбувається диференціація доходів?
9. Що таке економічна нерівність?
10. Яке призначення соціальної політики захисту населення?

Тема №2.2. Споживання та інвестиції
(1. с. 88-110; 2. с. 98-140; 3. с. 39-49)

Питання для самоконтролю:

1. Чим є споживання і заощадження?
2. Який інструментарій використовують для аналізу споживання і заощадження?
3. Що таке гранична схильність до заощадження?
4. Для чого і як проводиться дисконтування доходів?
5. Назвіть чинники споживання і заощаджень, не пов'язані з поточним доходом.
6. Розкрийте сутність моделей поведінки споживача.
7. Яка економічна сутність інвестицій?
8. Яка залежність інвестицій від процентних ставок?
9. Які показники визначають ефективність інвестицій в проектному аналізі?
10. В чому проявляється нестабільність інвестицій?

Тема №2.3. Економічне зростання
(1. с. 226-247; 2. с. 141-181; 3. с. 50-59)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «економічне зростання»?
2. Розкрийте сутність еволюційного розвитку поняття «економічне зростання».
3. Назвіть фактори економічного зростання.
4. Чим визначається рівень економічного розвитку?
5. Розкрийте сутність неокласичної моделі економічного зростання: нагромадження капіталу.
6. Сформулюйте золоте правило обсягу капіталу.
7. Як впливає народонаселення на економічне зростання?

8. Як пливає науково-технічний прогрес на економічне зростання?
9. Назвіть основні проблеми економічного зростання в різних групах країн.

Тема №2.4. Гроші і валюта

(2. с. 182-202; 3. с. 60-70)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке гроші?
2. Назвіть функції грошей та розкрийте їх функції.
3. Які складові вимірюють кількість грошей в економіці?
4. Що таке грошова система?
5. Назвіть та охарактеризуйте типи економічних систем.
6. Яка економічна сутність процентної ставки?
7. Назвіть види процентних ставок.
8. Які показники визначають рівень попиту на гроші?
9. Як визначається пропозиція грошей?
10. За рахунок чого досягається рівновага на грошовому ринку?
11. Назвіть та охарактеризуйте види валютних курсів.
12. Що таке номінальні та реальні валютні курси?
13. Що таке ефективні та плаваючі валютні курси?
14. Чим є фіксовані валютні курси?

Тема №2.5. Сукупні видатки та економічна рівновага

(2. с. 221-252; 3. с. 71-81)

Питання для самоконтролю:

1. Чим є сукупні видатки у макроекономічній системі?
2. Як розрахувати сукупні видатки?
3. Що таке рівноважний рівень ВВП?
4. Як розрахувати рівноважний ВВП?
5. Яка економічна сутність ефекту мультиплікатора ВВП?
6. Який вплив зовнішньої торгівлі на рівноважний ВВП?
7. Який вплив здійснює державний сектор на рівноважний ВВП?
8. Який механізм досягнення економічної рівноваги у довгостроковому періоді?
9. Що таке інфляційний та регресійний розрив?
10. Розкрийте суть парадоксу заощадження.

Тема №2.6. Сукупний попит і сукупна пропозиція

(1. с. 70-87; 2. с. 253-295; 3. с. 82-92)

Питання для самоконтролю:

1. Яка економічна сутність сукупного попиту?
2. Назвіть та охарактеризуйте складові сукупного попиту.
3. Що відображає крива сукупного попиту?

4. За який умов відбувається переміщення кривої сукупного попиту?
5. Яка економічна сутність сукупної пропозиції?
6. Які фактори впливають на переміщення кривої сукупної пропозиції?
7. Що відображає крива короткострокової сукупної пропозиції?
8. Які чинники визначають сукупну пропозицію в короткостроковому періоді?
9. Коли і за яких умов досягається рівновага сукупного попиту і пропозиції?
10. Які особливості моделі $AS - AD$?
11. Розкрийте економічний зміст моделі $IS - LM$ для закритої економіки.

Тема №2.7. Економічні коливання. Безробіття

(1. с. 46-52, 56-69; 2. с. 296-328; 3. с. 93-102)

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте суть і фази економічних коливань.
2. Назвіть причини економічних коливань.
3. В чому економічний зміст теорії реального ділового циклу?
4. Які соціально-економічні втрати від безробіття?
5. Назвіть причини безробіття.
6. Назвіть та розкрийте сутність видів зайнятості.
7. Які особливості формування ринку праці в Україні?

Тема №2.8. Інфляція та методи боротьби з нею

(1. с. 52-56; 2. с. 329-365; 3. с. 103-112)

Питання для самоконтролю:

1. Яка економічна суть інфляції?
2. Назвіть та охарактеризуйте види інфляції.
3. Які соціально-економічні наслідки інфляції?
4. Назвіть причини інфляції.
5. Що відображає крива Філіпса?
6. Який взаємозв'язок інфляції та безробіття?
7. Розкрийте економічну сутність індексації та дезінфляції як методам боротьби з інфляцією.

Тема №2.9. Монетарна політика

(1. с. 121-123; 2. с. 366-401; 3. с. 113-123)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке комерційні банки і яка їх роль в економічній системі?
2. За рахунок чого відбувається створення банківських депозитів?
3. Що таке грошовий мультиплікатор? Як його розрахувати?
4. Опишіть модель пропозиції грошей.
5. Яка роль центрального банку у національній економіці?

6. Розкрийте економічну суть монетарної політики.
7. Які цілі, завдання та види монетарної політики?
8. Що таке передавальний механізм монетарної політики?
9. Як визначається ефективність монетарної політики?

Тема №2.10. Фіскальна політика

(1. с. 140-146; 2. с. 406-434; 3. с. 124-134)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення фіскальній політиці.
2. Що є доходами і видатками державного бюджету?
3. Яка економічна суть фіскальної політики?
4. Що таке дискреційна фіскальна політика?
5. Які особливості не дискреційної фіскальної політики?
6. Що таке ефект витіснення?
7. Що таке дефіцит бюджету?
8. Як розрахувати бюджетний дефіцит?

РОЗДІЛ №3. «ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Тема №3.1. Зовнішня торгівля та зовнішньоторгівельна політика

(1. с. 175-201; 2. с. 435-475; 3. с. 135-146)

Питання для самоконтролю:

1. Що таке міжнародний поділ праці?
2. Які чинники визначають зовнішню торгівлю?
3. Назвіть показники зовнішньої торгівлі.
4. Надайте характеристику теорії абсолютної переваги.
5. Який зміст теорії порівняльної переваги?
6. Розкрийте зміст теорії Гекшера-Оліна та М. Портера.
7. За рахунок чого досягається рівноважний рівень світових цін?
8. Назвіть та надайте характеристику інструментам зовнішньо-торгівельної політики.
9. Які економічні наслідки впровадження мита?
10. Які наслідки впровадження квоти?
11. Наведіть аргументи за і проти політики протекціонізму.

Тема №3.2. Відкрита економіка

(1. с. 117-121; 2. с. 476-515; 3. с. 147-157)

Питання для самоконтролю:

1. Надайте визначення поняттю «відкрита економіка».
2. Розкрийте взаємозв'язок між чистим експортом та чистими інвестиціями.
3. Які особливості макроекономічної політики за плаваючого валютного курсу?
4. Яка макроекономічна політика за фіксованого валютного курсу?

5. Що таке платіжний баланс?
6. Як відбувається запис платіжного балансу країни?
7. Назвіть та охарактеризуйте склад статей платіжного балансу.
8. Що таке «золотий стандарт: фіксовані валютні курси»?
9. Які особливості Бреттон-Вудської валютної системи регульовано-фіксованих валютних курсів?
10. Назвіть особливості Ямайської валютної системи керованого плавання валютних курсів.

5. Рекомендовані навчально-методичні матеріали для вивчення навчальної дисципліни

1. Кулішов В.В. Макроекономіка: основи теорії і практикум. Навчальний посібник. – Львів: Магнолія плюс, 2004. 256 с.
2. Панчишин С. Макроекономіка: Підручник. – К.: Либідь, 2001. 616 с.
3. Панчишин С. Макроекономіка: Тести і задачі. – К.: Либідь, 2002. 216 с.